

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobců **a) nezl. R. S.**, zastoupeného žalobcem ad b) jako svým zákonným zástupcem, **b) B. S.**, oba zastoupeni JUDr. Pavlem Ramešem, advokátem se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ve věci žalobce ad a) ze dne 17. 3. 2004, č. j. OAM-228/VL-07-04-2004, a o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ve věci žalobce ad b) ze dne 17. 3. 2004, č. j. OAM-227/VL-07-04-2004, vedených u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Az 24/2004, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2005, č. j. 10 Az 24/2004 - 51,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Pavla Remeše **s e u r č u j e** částkou 1750 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 3. 2004, č. j. OAM-228/VL-07-04-2004, nebyl žalobci ad a) udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně bylo rozhodnuto o tom, že se na žalobce ad a) nevztahuje překážka vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu. V odůvodnění žalovaný uvedl, že důvodem žádosti žalobce ad a) o udělení azylu byly problémy se soukromými osobami – se členy sekty Bílé bratrstvo, kteří se jej pokoušeli přimět ke vstupu do sekty a dále snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Žalovaný uvedl, že problémy se soukromými osobami nejsou důvodem pro udělení azylu, a v dané věci nebylo prokázáno, že by byl žalobce ad a) pronásledován ze strany státních orgánů nebo že by tyto orgány podporovaly

činnost soukromých osob. Žalovaný uvedl, že podmínkou poskytnutí mezinárodní ochrany formou azylu je i neúspěšné využití právních nástrojů ochrany žadatelů o azyl v zemi jejich původu. Tak se však v případě žalobce ad a) nestalo, neboť jeho babička sice případ nahlásila na policii, nevyčkali však již ale ukončení vyšetřování. Ke snaze žalobce ad a) legalizovat pomocí institutu azylu svůj pobyt na území České republiky žalovaný uvedl, že při legalizaci pobytu na území České republiky je zapotřebí postupovat podle institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle ustanovení § 13 odst. 1 a 2, § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 3. 2004, č. j. OAM-227/VL-07-04-2004, nebyl žalobci ad b) udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu; současně bylo rozhodnuto o tom, že se na žalobce ad b) nevztahuje překážka vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že důvody žalobce ad b) pro udělení azylu na území České republiky představovaly potíže s bývalými kamarády ze sekty Bílé bratrstvo, kteří se žalobce ad b) pokoušeli přimět, aby znovu navštěvoval sektu, dále ekonomické potíže související s nezaměstnaností na Ukrajině a snaha o legalizaci pobytu na území České republiky s cílem mít doklady a moci zde pracovat. Žalovaný uvedl, že problémy se soukromými osobami nejsou samy o sobě důvodem pro udělení azylu, a v dané věci nebylo prokázáno, že by byl žalobce ad b) pronásledován ze strany státních orgánů nebo že by tyto orgány podporovaly nebo tolerovaly činnost soukromých osob. Žalovaný uvedl, že podmínkou udělení azylu je i neúspěšné využití právních nástrojů ochrany žadatelů o azyl v zemi jejich původu. Tak se však v případě žalobce ad b) nestalo, případ byl sice nhlášen na policii, žalobce ad b) již ale nevyčkal ukončení vyšetřování. Žalovaný dále uvedl, že nezaměstnanost na Ukrajině postihuje bez rozdílu značnou část obyvatelstva, její dopad na žalobce ad b) tedy nelze označit za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Ohledně snahy žalobce ad b) o legalizaci pobytu na území České republiky odkázal žalovaný na instituty zákona o pobytu cizinců. Žalovaný se dále vyjádřil k neudělení azylu podle ustanovení § 13 odst. 1 a 2, § 14 zákona o azylu a k neexistenci překážky vycestování podle ustanovení § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutím podali žalobci (dále též „stěžovatelé“) žaloby k Městskému soudu v Praze. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 2. 9. 2004, č. j. 10 Az 24/2004 - 26, byly žaloba žalobce ad a), vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Az 24/2004 a žaloba žalobce ad b), vedená u téhož soudu pod sp. zn. 10 Az 25/2004, spojeny ke společnému projednání s tím, že věci budou nadále vedeny pod sp. zn. 10 Az 24/2004.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2005, č. j. 10 Az 24/2004 - 51, byly žaloby žalobců zamítnuty. V odůvodnění soud uvedl, že se žalobcům nepodařilo prokázat pronásledování z důvodu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Ani obavy ze soukromých osob nebyly v daném případě důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť žalobci nevyužili možnosti domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů v zemi původu, neprokázali tedy odůvodněný strach z pronásledování podle citovaného ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, případně podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu. Subjektivní, blíže neodůvodněná nedůvěra ve státní orgány v zemi původu, nebo skutečnost, že demokracie v zemi původu není tak rozvinutá jako v zemi, kde je podána žádost o udělení azylu, nejsou podle soudu skutečnosti podřaditelné pod taxativně vymezené důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Ze všech uvedených důvodů Městský soud v Praze žaloby jako nedůvodné zamítl.

Včasnou, dne 25. 2. 2005 podanou kasační stížnost stěžovatelé podali z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelé uvedli, že Městský soud v Praze převzal

nesprávné zjištění žalovaného, že ochrana práv je pro občany na Ukrajině dostupná a že tamní orgány ochrany mají podobnou strukturu jako státy s vyspělou civilizací, ačkoliv stěžovatelé poukázali na zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA svědčící o tom, že fungování policejních a justičních orgánů není účinné. Žalobci uvedli, že měli strach z pronásledování členů sekty Bílé bratrstvo pro své odpadlictví od této sekty; země původu jim však nebyla schopna zajistit ochranu jejich práv a proto uprchli do České republiky a požádali o udělení azylu. Rozhodnutí žalovaného mělo být podle stěžovatelů zrušeno jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož se žalovaný omezil pouze na zjištění struktury ochrany práv na území Ukrajiny, a nezabýval se faktickou vymahatelností práva a jeho ochrany; vzhledem k tomu, že soud prvního stupně tyto informace jednostranně převzal, je rovněž jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Ze všech uvedených důvodů stěžovatelé navrhli, aby rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2005, č. j. 10 Az 24/2004 - 51, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Dne 4. 4. 2005 stěžovatelé požádali o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání, neboť je přesvědčen o tom, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí soudu byla vydána v souladu s právními předpisy. Žalovaný uvedl, že skutkový stav zjistil přesně a úplně a pořídil potřebné podklady pro rozhodnutí, přičemž vycházel zejména z výpovědí stěžovatelů. Stěžovatelé měli problémy se soukromými osobami, avšak nebylo možné dospět k závěru, že by toto jednání státní orgány v zemi původu trpěly nebo podporovaly. Žalovaný je přesvědčen o tom, že dostatečně prokázal, že se v dané věci nejednalo o pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Proto žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatelé v ní namítají důvody odpovídající ustanovením § 103 odst. 1 písm. a) a b) a d) s. ř. s. a jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Prvním důvodem podané kasační stížnosti je důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Stěžovatelé toto tvrzení specifikovali tak, že ze strany žalovaného byla nesprávně posouzena otázka, zda státní orgány na Ukrajině byly schopny účinně zajistit stěžovatelům ochranu. Nejvyšší správní soud k tomu ve shodě se soudem prvního stupně konstatuje, že žalovaný správně posoudil skutečnost, že obavy žalobců z jednání ze strany soukromých osob nejsou důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť stěžovateli uváděné skutečnosti nebylo možné kvalifikovat jako odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu, podle něhož se o pronásledování ze strany soukromých osob jedná teprve tehdy, pokud je podporováno nebo trpěno státními orgány v zemi původu. Jelikož stěžovatelé v rámci řízení o udělení azylu neuvedli žádnou skutečnost svědčící pro to, že by byli pronásledováni ve smyslu zákona o azylu, a neprokázali, že by jim ze strany státních orgánů v zemi původu byla odepřena ochrana, rozhodl žalovaný i soud prvního stupně v souladu se zákonem. Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tedy podle názoru Nejvyššího správního soudu není dán.

Kasační stížnost byla dále podána z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., konkrétně proto, že stěžovatelé jsou přesvědčeni o tom, že Městský soud v Praze měl rozhodnutí žalovaného zrušit pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, jelikož

se žalovaný nezabýval faktickou dosažitelností ochrany. Podle stěžovatelů je tímto dán i důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť z téhož důvodu je podle stěžovatelů nepřezkoumatelné i rozhodnutí soudu prvního stupně. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve shodě s názorem Městského soudu v Praze namítané pochybení ohledně rozhodnutí žalovaného neshledal; obě napadená rozhodnutí žalovaného, jak ve věci žalobce ad a) tak i ohledně žalobce ad b) se podle názoru Nejvyššího správního soudu dostatečně vypořádaly se skutečností, že stěžovatelé měli možnost obrátit se s problémy se soukromými osobami, na státní orgány v zemi původu, a že teprve po neúspěšném vyčerpání těchto prostředků měli podat žádost o udělení azylu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozhodnutí žalovaného se opírá o dostatečné důvody, pro něž žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatelé měli možnost dříve, než podali žádost o udělení azylu, pokusit se o zřízení nápravy v rámci státních orgánů v zemi původu. Žalovaný ve svých rozhodnutích vycházel ze zpráv o situaci v Ukrajině porízených Ministerstvem zahraničních věcí USA a Ministerstva zahraničních věcí České republiky, které ve svém rozhodnutí dostatečně identifikoval. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že nebylo možné dospět k závěru o tom, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Ze stejných důvodů Nejvyšší správní soud neshledal ani nepřezkoumatelnost rozhodnutí Městského soudu v Praze, neboť z odůvodnění tohoto rozhodnutí je dobře patrné, z jakých důvodů soud žaloby jako nedůvodné zamítl. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že v souzené věci neshledal důvodným ani stěžovateli tvrzené důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Návrhem na přiznání odkladného účinku se Nejvyšší správní soud nezabýval, neboť byl podán až po uplynutí lhůty pro podání kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšným žalobcům náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobcům žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovatelům byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát. V případě ustanovení zástupce účastníku řízení platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátovi částkou 2 x 800 Kč za dva úkony právní služby – spočívající v sepsání kasační stížnosti ze dne 25. 2. 2005 jménem dvou stěžovatelů a 2 x 75 Kč paušální náhrady hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 1750 Kč. Pokud se týká nepřiznání odměny za převzetí a přípravu zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) téže vyhlášky], soud vzal především zřetel na to, že se jedná o zastoupení stěžovatelů ustanoveným advokátem, který je zastupoval v dané věci již v řízení před soudem prvního stupně, z povahy věci tedy nemohlo dojít k opětovnému převzetí a přípravě téže věci. Odměna ve výši 1750 Kč bude tomuto advokátovi vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu